

פּאָדל

מרכז שניידר לרפואת ילדים סגור
מרכז שניידר לרפואת ילדים סגור
Schneider Children's Medical Center of Israel

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים מקבוצת שירותי בריאות כללית • ספטמבר 2007 • גיליון 19

הסיכה - והביטחון

רופאי שניידר סגרו סיכת ביטחון פתוחה בריאתו של בן ארבע ושלפו אותה בשלום - הכול בצנתור וללא ניתוח עמ' 3

דבר המנהל

עובדות ועובדים יקרים,

בשפה הארגונית של ימינו, מרבים לדבר על "ההון האנושי". כשמדובר בכם, אנשי מרכז שניידר, אני רוצה להשתמש דווקא במונח קצת אחר: האוצר האנושי. כי הכול טוב ויפה: ציוד, שיטות, טיפולים חדשניים, טכנולוגיות. בלעדיהם, אכן היו ידנו קצרות מלהושיע. אבל מה שבאמת עושה את ההבדל, הוא במילה אחת - אתם. זהו האוצר האמיתי של בית החולים שלנו, וזה מה שגורם לו להישאר לאורך שנים בפסגת רפואת הילדים בישראל.

מרכז שניידר, כולכם יודעים ומרגישים, הוא יותר ממקום עבודה. הוא סוג של שליחות, אמונה, ברק בעיניים, ובעיקר חום אנושי - לילדים, להורים, ובינינו. המשפחה שלנו, משפחת סגל שניידר, נפרדת בימים אלה מדמויות מובילות ומקבלת אחרות בזרועות פתוחות. קשה אמנם להיפרד מאנשים דומיננטיים בנוף הארגוני שלנו, אולם טוב לדעת שביכולתנו לגדל דור נוסף ושישי עתודה ניהולית שאפשר לסמוך עליה. ראשית אני מבקש לברך את מנכ"ל הכללית זאב וורמברנד לרגל פרישתו המתוכננת. מכורסת המנכ"ל, וורמברנד היה לנו חבר אמת. אנו מצדיעים לו, ללב החם שגילה לילדים וליד שתמיד הושיט לנו - ומאחלים לו הצלחה בתפקידו החדש. ואצלנו פנימה, אנו מחבקים בחיבוק אמין של תודה והערכה את איתן שליפר, שבמשך ארבע שנים וחצי הוביל בתנופה ובכישרון את הניהול האדמיניסטרטיבי של בית החולים, יזם וקידם מגוון פרויקטים מוצלחים. אישית, אני שמח על שניתנה לי הזכות לעבוד עם מנהל מצטיין, יצירתי, בעל מעוף ופורץ דרך כמו איתן. בשם כולנו אני מבקש להודות לו על פעילותו הענפה, מסירותו ותרומתו הרבה לבית החולים ולאחל לו הצלחה בהמשך הדרך. ובאותה נשימה, ברכות חמות לתמי בן רון, המנהלת האדמיניסטרטיבית החדשה של בית החולים. לתמי יש ניסיון רב ויכולות ניהול מוכחות, ואני סמוך ובטוח שהיא תוביל את הניהול האדמיניסטרטיבי בשניידר להישגים חדשים, כפי שעשתה עד כה כדי ימינו של איתן בפרויקטים השונים. אין לי ספק שמרכז שניידר שלנו מוסיף להיות בידיים מצוינות - בידיים של מנהלים ועובדים מסורים, שעושים את ההבדל בין בית חולים טוב לבית חולים יוצא מן הכלל. באיחולי הצלחה לכולנו, ושתהיה שנה נפלאה, שנת שגשוג ובריאות.

שלכם,

פרופ' מרק מימוני

בשניידר מדברים גלויות

כדי לקבל משוב אמיתי, המהווה מנוף לשיפור, חשוב לשמוע הכול בצורה... גלויה

"סקר גלויה" הוא מערכת משוב חדשה מהורים וילדים, המופעלת לאחרונה במרכז שניידר. "כי לנו אכפת מכם" - זו הכותרת המתנוססת בראש הגלויה המחולקת במחלקות האשפוז, המינין והיחידות לטיפול נמרץ. "הכותרת אינה מן השפה

ולחץ - אנו באמת מתכוונים לכך", אומרת נורית זוסמן, הממונה על הבטחת איכות הנהלת הסיעוד, "הסקר נועד לשקף להנהלות המחלקות, לצוותים ולהנהלת בית החולים את שביעות הרצון של הלקוחות מתנאי האשפוז, מהטיפול, מהשירות והיחס שקיבלו מצוות המחלקה - רופאים, אחיות ומזכירות. המשוב מנוהל בידי יחידת הבטחת איכות ומתבצע באמצעות שאלון אנונימי קצר, שנמסר להורים וילדים המשתחררים לביתם. צוות המחלקה מקבל את הנתונים בזמן אמת, כולל הערות מילוליות של ההורים והילדים, בכדי לבצע בעקבותיהם תהליכי שיפור אמיתיים".

עוד מעולם הסיעוד בשניידר - ראו במדור "פעימת הלב" בעמ' 10-11

כתובת המערכת:
מרכז שניידר לרפואת ילדים
רח' קפלן 14, פ"ת 49202
טל' 03-9253208
פקס 03-9253901
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il

עורכת ומפיקה: ריבה שקד
מערכת: פרופ' שי אשכנזי, לודמילה נוראל, רונית ספיבק, גלית בר-מור, רבקה גרוס, לאה וייסמן, משכית שוחט, פידא פארס-באדר, לינור נבו
צילום: פז בר ודבורת שניידר
כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג תיוונת
מודעות: טלמדיה ביטאונים בע"מ, טל' 03-9610117

עיתון מרכז שניידר
לרפואת ילדים בישראל

גיליון מס' 19
ספטמבר 2007

לראשונה בעולם: סיכת ביטחון נשלפה מהריאה בצנתור

הסיכה - והביטחון. ד"ר שינפלד (מימין) וד"ר ברוקהיימר עם הילד

רופאי שניידר סגרו סיכת ביטחון פתוחה בריאה של ילד בן ארבע והוציאו אותה בטכניקה ייחודית של צנתור, שמנעה ניתוח וכריתה של חלק מהריאה. אפשר לנשום לרווחה

גם אחרי שליפה מוצלחת של מאות גופים זרים מדרכי הנשימה, במקרה כזה נתקלו מומחי מרכז שניידר בפעם הראשונה: אל בית החולים הובהל מצפון הארץ ילד בן ארבע, כאשר סיכת ביטחון פתוחה ממוקמת בריאתו מזה כחודש ימים ומאיימת לגרום לדימום ולסיבוכים. "הסיכה הפתוחה גרמה לחום גבוה והיותה סכנה ממשית לבריאות הילד", אומר ד"ר טומי שינפלד, מנהל היחידה לטיפול נמרץ, "היא נמצאה עמוק בריאה והייתה עלולה להינעץ לתוך דופן דרכי הנשימה ולגרום לדימום קשה". בשל מיקום הסיכה, לא ניתן היה להגיע אליה באמצעות מכשיר הברונכוסקופ, המשמש בשיגרה להוצאת גופים זרים. כמו כן חששו הרופאים כי שליפה של הסיכה הפתוחה עלולה לגרום לקרע בריאה. על מנת למנוע ניתוח שיקלול כריתת חלק מהריאה, נערכו התייעצויות בין ד"ר שינפלד לבין ד"ר עינת בירק, מנהלת מכון הלב, ד"ר אלחנן ברוקהיימר, מנהל יחידת הצנתורים וד"ר יורם שטרן, רופא בכיר ביחידת אף אוזן גרון. הצוות העלה רעיון נועז: לנסות להוציא את הסיכה בצנתור, טכניקה המשמשת לרוב לחדירה מדויקת לכלי דם. הרעיון היצירתי הפך למציאות באמצעות עבודת צוות מרשימה, שריכזה את כל הניסיון והידע של מומחי שניידר: הרופאים העתיקו את טכניקת הצנתור אל דרכי הנשימה והצליחו להגיע עם הצנתר, שקוטרו קטן יותר מקוטר הברונכוסקופ, לעומק הריאה. באמצעות קטטר עלה בידי ד"ר ברוקהיימר לסגור את סיכת הביטחון, ורק אז היא נשלפה מגופו של הילד במבצע מורכב וייחודי. ככל הידוע, זו הפעם הראשונה שהוצאת גוף זר מבוצעת באמצעות טכניקת צנתור.

תראו מה שעכביש יכול לעשות

נשיכת שישן חום לרוב אינה מסוכנת - אבל לעיתים נדירות מתפתחת תגובה קשה העלולה לסכן חיים, כמו במקרה שלפניכם. רופאי שניידר עשו קונסיליום כנגד העכביש הביתי - וניצחו אותו

נפיחות קשה של הפנים והצוואר, סימני הלם ושני נגעים נמקיים באזור גשר האף והצוואר - במצב זה הגיעה למרכז שניידר תינוקת בת שבעה חודשים, בריאה בדרך כלל. יום קודם לכן אושפזה התינוקת בביה"ח "מאיר" עם חום גבוה ונפיחות בפנים, ולמחרת כבר הובהלה לשניידר בעקבות החמרה במצב והתפתחות סימני הלם. בעוד התינוקת מונשמת ביחידה לטיפול נמרץ, העלו הרופאים השערה כי מדובר בתגובה רב-מערכתית קשה להכשת עכביש ביתי קטן מסוג שישן חום. "התחלנו בטיפול בסטרואידים ובאנטיביוטיקה רחבת טווח, ובמקביל בטיפול תומך למצבה הנשימתי והלבבי", מספר ד"ר עופר שילר מהיחידה לטיפול נמרץ, "ביעוץ עם הפלסטיקאים הוחלט על טיפול מקומי בפצעים באמצעות מספר משחות". תחת הטיפול חל שיפור ניכר במצב הפעוטה, ההנשמה הופסקה לאחר מספר ימים והיא שוחררה לביתה במצב כללי מצוין עם סיכוי טוב להחלמה שלמה. העכביש "האשם" נמצא בביתה של הילדה וזהותו אומתה כשישן חום. "העכביש הביתי מתחבא לרוב במקומות שקטים וחשוכים, עוקץ רק אם הוא מרגיש מאויים, וגם אז, רוב נשיכותיו גורמות לפצע קטנטן החולף ספונטנית ללא טיפול", מסביר ד"ר טומי שינפלד, מנהל היחידה לטיפול נמרץ, "בחלק קטן ממקרי הנשיכות נוצר נגע נמקי הדורש טיפול מקומי, ובמיעוט קטן של המקרים נוצרת תגובה רב-מערכתית קשה. בכל מקרה של חשד לנשיכת עכביש מומלץ להיבדק על ידי רופא כדי למנוע התפתחות של תגובה קשה מהצפוי".

התינוקת אביב ואימה

האסתמה עולה לאוויר

סרט הדרכה בנושא אסתמה בילדים עלה לאחרונה באתר האינטרנט של מרכז שניידר. הסרט מציג שיחת הדרכה מפי פרופ' בנימין וולוביץ', מנהל מחקר והדרכה באסתמה במרכז שניידר, והוא נועד לאפשר להורים לילדים אסתמטיים להכיר את המחלה ולקבל כלים מעשיים להתמודדות איתה. "שיחת ההדרכה, שהיתה עד לאחרונה נחלתם של מעטים, הופכת היום להיות זמינה לכל הורה דרך אתר האינטרנט - וזה משמעותי מאוד כשמדובר באסתמה, המחלה הכרונית השכיחה ביותר בקרב ילדים", אומר פרופ' וולוביץ', "הורים שצפו בסרט ההדרכה מדווחים לנו שהמידע המפורט המופיע בסרט מקל עליהם להבין ולהתמודד טוב יותר עם מחלת ילדם". ניתן לצפות בסרט באתר שניידר: www.schneider.org.il (הקלידו "אסתמה" במנוע החיפוש).

פרופ' וולוביץ' ומטופל בשניידר

לרגל פרויקט השיפוצים - המערך האונקולוגי עבר דירה

מחסן הלבנים ועוד, כדי לאפשר תחילת עבודה חלקה למחלקה. זאת ועוד: מכיוון שהמחלקה בדוידוף קטנה יותר מזו שבשניידר, נערך בית החולים כולו לתת כתף ולטפל בילדים אונקולוגים, שחלקם מאושפזים במחלקות הילדים והכירורגיות. אשפוז יום אונקולוגי הותאם לקליטת ילדים לאשפוז לילה עד שיוכשר אתר אחר, וכלל העובדים במערך האונקולוגי מלווים את ההורים והילדים וטורחים לשמר את הסטנדרטים הרפואיים הגבוהים שאליהם התרגלו החולים בשניידר.

המערך האונקולוגי כולו עובר טלטלה ושינויים לא קלים, אבל שווה להתאזר בסבלנות: בתוך מספר חודשים, בתום עבודות השיפוץ, תעמוד לרשות המטופלים, המשפחות והצוות מחלקה אונקולוגית משודרגת, מצוידת בציוד המתקדם ביותר, שתבטיח שמירה מרבית על בטיחות הילדים, מניעת זיהומים ומקסימום נוחות למטופלים הצעירים ולהוריהם. כולנו מייחלים לשיפוץ מהיר ואיכותי ולחזרה מהירה הביתה.

בשל הצורך בביצוע שיפוצים, עברו ב-1.7.07 המחלקה האונקולוגית ויחידת השתלות מח העצם למרכז דוידוף השכן שבקמפוס רבין. מנהל בית החולים, פרופ' מרק מימוני, נטל החלטה חשובה ועל מנת להגן על המטופלים האונקולוגים מפני חשיפה לזיהומים בעת העבודות, מינה צוות שעמל במשך חודש ימים על העברה מהירה ובטוחה לאתר הזמני בדוידוף. הצוות הובל על ידי ד"ר ארנון יערי, ממונה הבטחת האיכות, וענת פלס-בורץ, מנהלת הסיעוד במערך האונקולוגי, בתיאום והכוונה של מנהל המערך האונקולוגי, ד"ר יצחק ניב. לאתגר הלוגיסטי הגדול התגייסו אנשי מקצוע ממגוון תחומים: יצחק גרבשטיין, מנהנד בית החולים, דאג להעביר את כל קווי הטלפונים עם מספריהם הקודמים להבטחת נוחות מרבית. יהודית ליבוביץ', מנהלת התפעול, עמדה בתוקף על כך שהניקיון והאוכל יישארו באחריותה ובסטנדרטים הגבוהים של שניידר. טלי קרמר, מנהלת הלוגיסטיקה החדשה, טרחה יחד עם בית המרקחת, אספקה סטרילית,

← ← ← עושים

בטרם בבית ארגון 'בטרם' לבריאות ילדים ומרכז שניידר ציינו את שבוע בטיחות הילד 2007, תחת הכותרת "עושים בטרם בבית". במסגרת הפעילות נערך בבית החולים יום בטיחות לילדים המאושפזים, לבני משפחותיהם ולמבקרים, ואילו עובדי מרכז שניידר חתמו על אמנת בטיחות. בתמונה: פרופ' מימוני חותם על האמנה.

← ← ← בחינת בגרות אמיתית

בשניידר הוא בעצמו בחינת בגרות - אבל לגשת לבחינת הבגרות האמיתית בין כתלי בית החולים, זהו כבר ניצחון הרוח על מגבלות הגוף. כ-70 בחינות בגרות נערכו בשניידר בסיום שנה"ל תשס"ז בניצוחו של צוות המרכז החינוכי. התרגשות מיוחדת עוררה בחינת הבגרות בהיסטוריה, שנערכה ביחידת השתלות מח עצם רק יומיים לאחר ההשתלה.

← ← ← שלום גן חובה

מיומנויות כתיבה של ילדים הנכנסים לגן חובה, נערך בהנחיית צוות השירות לריפוי בעיסוק בראשות בתיה הימלפרב. במפגש נחשפו ההורים לסדנאות ההעשרה לקראת כיתה א', שמטרתן הרחבת מיומנויות מוטוריות, קוגניטיביות, חברתיות ורגשיות. סדנאות חדשות יפתחו לאחר החגים. לפרטים והרשמה: טל' 03-9253696

חדש בשניידר - מרפאה להפרעות דיבור ובליעה

מרפאה ייחודית מסוגה להפרעת דיבור ובליעה בילדים פועלת בשניידר במסגרת יחידת אף אוזן גרון. המרפאה מטפלת בהפרעות בדיבור, צרידות, עוצמת קול נמוכה, אינפוף או הפרעות בבליעה - תופעות הקיימות אצל כ-10% מהילדים ובני הנוער בארץ. "הפרעות בדיבור עלולות לגרום להפרעות בתקשורת, הפרעות פסיכולוגיות ואיחור בתהליכי התפתחות ולמידה, בעוד שהפרעות בבליעה עלולות לגרום להפרעה בעלייה במשקל ובהתפתחות, לחדירת מזון לדרכי הנשימה, לזיהומים בריאות ועוד", אומר ד"ר יורם שטרן, מנהל המרפאה. תוכנית הטיפול עשויה לכלול טיפול של קלינאית תקשורת ומרפאה בעיסוק, התערבות ניתוחית ושילוב של טיפולים אלו.

בישולו סדנה ייחודית

צילום: מאור רהב, "מעריב"

הראש היצירתי של צוותי שניידר לא מפסיק לעבוד. הפעם, התוצאה היא סדנת בישול לילדים הסובלים מהפרעות אכילה. מדובר במודל ייחודי שנבנה על ידי צוות הפסיכיאטרים ביחידה להתערבות במצבי משבר בבית החולים, בראשות ד"ר סילבנה פניג, ועל ידי צוות המרכז החינוכי בהנהלת משכית שוחט, בהתאמה לילדי אשפוז ד' הסובלים מהפרעות אכילה, חרדה, דיכאון, נטיות אובדניות ועוד. בהדרכת השף עומר ברמן עוברים הילדים חוויה מתקנת כשהם מתנסים בבישול ובהכנת האוכל, ואף מחויבים לאכול את המנות שהכינו. מסבירה ד"ר פניג: "בעוד שנגרות ונערים שסובלים מאנורקסיה אוהבים להתעסק עם הכנת האוכל ולבשל לאחרים אך לא לאכול בעצמם, בני נוער הסובלים מהשמנת יתר מרבים לאכול אוכל מהיר ולא מזין בהיסח הדעת ובמקביל לפעילות אחרת. הישיבה המסודרת מול השולחן מאפשרת לכולם להבין את החשיבות של תהליך ההכנה והזמן המוקדש לאכילה".

טיפול בהיפנוזה: להסתכל לבעיה ישר בעיניים

של הרפיה, דמיון מודרך ומסרים המותאמים לחוויה האישית של הילד ולגילו, ובכך מלמד אותו להגיע למצב של היפנוזה עצמית", אומרת ויסמן, "מצב הרגיעה שבו מצוי הילד גורם לו להתרכז במסר המילולי שמועבר על ידי המטפל מתוך מטרה לשנות את תפיסתו בקשר לבעיה ממנה הוא סובל, ובכך להיות מעורב ולהשפיע על השינוי במצבו". במרפאה מבחינים כבר עתה בשינויים משמעותיים אצל ילדים שסבלו מכאבים ומפחדים, ובעקבות הטיפול בהיפנוזה מצליחים לקיים אורח חיים רגיל.

מרפאה יחידה מסוגה בארץ לטיפול בהיפנוזה בילדים נפתחה במרכז שניידר ומציעה טיפול לבעיות כמו הפרעות פסיכו-סומאטיות, סבל וכאב שאין להם תמיכה בממצאים רפואיים, הפרעה כפייתית של תלישת שיער, חרדות ופוביות, הפרעות שינה, תנועות לא רצוניות (טיקים), כאבי ראש ומחלות נוספות המושפעות ממתח וחרדה. הטיפול ניתן על ידי חנה ויסמן, פסיכולוגית חינוכית ורפואית, מדריכה ומורשת לטיפול בהיפנוזה במרפאה לביופידבק ופסיכופיזיולוגיה במחלקה לרפואה פסיכולוגית בשניידר. "הטיפול עושה שימוש בטכניקות שונות

מחנה לילדי הכוויות, בלי צלקות בנפש

במחנה הכוויות בארה"ב

אחת מפגיעות הטראומה המלוות בתקופת החלמה ושיקום ארוכה במיוחד, היא פגיעת הכוויות. גם השנה יצאו שני ילדים פגועי כוויות המטופלים במרכז שניידר, בליווי של נילי ארבל, מנהלת השירות לפיזיותרפיה, למחנה קיץ מיוחד בפנסילבניה שבארה"ב. המחנה מיועד לניצולי כוויות קשות ומאפשר להם לפגוש ילדים אחרים במצבם ולעשות צעד נוסף קדימה בשיקום הנפשי והרגשי, תוך התנסות חווייתית ומהנה. הפרויקט הוקם ב-1994 לזכרו של אלון ביילר

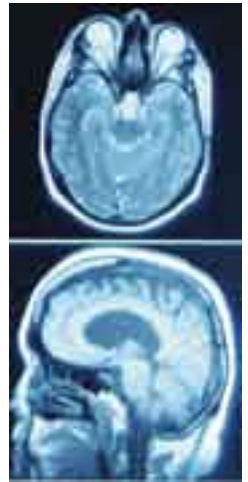
מלאנקסטר, שנכווה למוות בהתרסקות מטוסו. הקהילה בלאנקסטר מגייסת כספים במהלך השנה כולה על מנת לאפשר פעילות אינטנסיבית לקייטנים ולהנעים את שהותם. התוצאה היא חוויה רגשית עצומה, הן למשתתפים והן למדריכים ולמלווים. הילדים כבר מתכננים לשוב למחנה בשנה הבאה, ובעתיד אף כמדריכים. פרויקט כזה בישראל הוא עדיין בגדר חלום - ועד שיתממש יום אחד, יש מי שדואג להנעים את תקופת השיקום של ילדי הכוויות. יום כיף כזה התקיים לאחרונה ביוזמת עמותת "שמחה לילד" ובשיתוף השירות לריפוי בעיסוק והשירות הסוציאלי בשניידר. 16 ילדים ובני נוער נפגעי כוויות יצאו משניידר למרינה בתל אביב ונהנו מחוויה ימית של שיט מפרשיות, פעילויות משחק ואירוח מפנק.

סיעור מוחות בנושא גידולי מוח

שבוע המחקר של המערך האונקולוגי אירח את פרופ' בופה מטורונטו, מהמומחים המובילים בעולם לגידולי מוח בילדים

כ-25% מהממאירויות בילדים הן גידולי מוח - תחום מורכב, שההישגים הרפואיים בו עדיין אינם בסדר גודל דומה למחלות הסרטן האחרות. במערך האונקולוגי במרכז שניידר מנסים לקדם את תוצאות הטיפול בגידולי מוח על ידי שילוב של נורוכירורגיה מתקדמת, טיפולים כימותרפיים חדשניים וטיפול תומך ומשקם - ובמקביל, לקדם באמצעות מחקר את ההבנה של התפתחות גידולים אלו. "המטרה היא לפתח גישות טיפוליות שיביאו בסופו של דבר להחלמת ילדים רבים יותר, תוך צמצום תופעות

הלוואי הכרוכות בטיפול", אומר ד"ר יצחק יניב, מנהל המחלקה ההמטו-אונקולוגית. המאמץ המתמשך הזה מצא לאחרונה ביטוי בשבוע מחקר שנערך במרכז שניידר בנושא גידולי מוח בילדים. ביוזמת ד"ר יניב נועד יחדיו צוות רב-מקצועי המטפל בילדים אלו, לשבוע של הרצאות וסימפוזיון בתמיכת קרן שוורץ-רייזמן מטורונטו. האירוע עורר עניין רב בקרב קהילת האונקולוגים,

פרופ' בופה וד"ר יניב בכנס

הניורולוגים והניורוכירורגים הפדיאטריים בישראל, לא מעט בזכות האורח המרכזי במפגש - פרופ' אריק בופה, האחראי על תחום גידולי מוח בילדים בבית החולים לילדים בטורונטו ואחד המומחים המובילים בעולם בתחום זה. במסגרת הסימפוזיון סקרה ד"ר הלן טולדנו את תוצאות הטיפול בגידולי מוח במרכז שניידר, פרופ' ליאורה קורנרייך הציגה את תרומת ההדמיה בקרב הילדים הסובלים מגידולי מוח וד"ר ניצה כהן הרצתה על חשיבות בדיקות העיניים בילדים אלה. פרופ' איאן כהן הציג את הגישה לטיפול אנטי-אנגיוגנטי וד"ר מיכל שדה סקרה את תוכנית השיקום הנהוגה בשניידר. את השבוע המרתק השלימו הצגה של גידולי מוח בעייתיים ממרכזים רפואיים שונים בארץ וסדנה לימודית למתמחים בנושא זה.

קצרים קצרים קצרים קצרים קצרים

← ← ← **ניטרופילים ותפקודם** יום העיון השני לזכרה של פרופ' רנה זייצוב ז"ל הוקדש לנושא של ניטרופילים ותפקודם. במערך האונקולוגי בשניידר נאספו בני משפחתה של פרופ' זייצוב יחד עם רופאים וחוקרים ממרכזים שונים בארץ, כדי להאזין להרצאתו של פרופ' קארל ולטה מהנובר שבגרמניה. מעבדתו של פרופ' ולטה, המרכז את מאגר הנתונים העולמי של חולי נייטרופניה, פרסמה לאחרונה ממצאים חשובים על שינויים גנטיים במחלה. עוד הרצו בכנס פרופ' ברוך וולך, פרופ' עמוס עצינוני ופרופ' חנה תמרי, שאף הוזמנה לייצג את ישראל במאגר הנתונים העולמי.

← ← ← **ילדים ונוער בסיכון** שני כנסים בנושא התמודדות עם נוער בסיכון התקיימו לאחרונה במרכז שניידר. יום העיון השנתי בנושא נערך זו השנה השנייה במטרה להגביר את שיתוף הפעולה, האבחון והטיפול בין בית החולים למטפלים בקהילה. בין המרצים בכנס היו ד"ר יעל לבנטל, יו"ר הוועדה לילד בסיכון בשניידר, שדיברה על אנמנה רפואית למתבגרים בחשד לילד בסיכון, ציפי שוולב ותמי ברזני, אחיות ביחידה לרפואה דחופה, שתארו את המפגש שלהן עם נוער במיון, וד"ר ירדנה דנציגר, רופאה בכירה במחלקת אשפוז יום, שהרצתה בנושא "מדיאטה להפרעות אכילה". הכנס השני שם דגש על הדילמות האתיות העולות במצבים של ילדים בסיכון במגזר הערבי, והרצו בו ד"ר יעל לבנטל, העובדת הסוציאלית פידא בדר, והאשם מסארווה, פקיד סעד בשירותי הרווחה בגיליוליה. הכנסים נערכו ביוזמת השירות הסוציאלי בראשות ד"ר עפרה ארן והוועדה לילד בסיכון בבית החולים.

← ← ← **לקויות למידה** ביום עיון בנושא "לקויות למידה - זיקה בין שדה ומחקר", שנערך בשניידר בשיתוף משרד החינוך, לקחו חלק אנשי מקצוע מובילים מרחבי הארץ וביניהם מומחי מרכז שניידר: ד"ר דפנה קופלמן, מנהלת מרכז לקווי למידה, פרופ' אלן אפטר, מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית וד"ר דורון גוטהלף, מנהל המרפאות לרפואה פסיכולוגית. בצד ההרצאות המקצועיות עוררה עניין רב הרצאתו של צלם העיתונות זיו קורן, שסיפר על התמודדותו עם הדיסלקציה והעלה מצגת מרתקת של עבודותיו.

יותר מאשר אדמיניסטרטציה: תודה לאיתן, בהצלחה לתמי!

תמי בן רון נכנסת לנעליים הגדולות שמותיר אחריו איתן שליפר, מי שהצעיד את בית החולים בשנים האחרונות לתנופת פיתוח מרשימה. כולנו מחזיקים אצבעות לתמי - ומצדיעים לאיתן על תקופה נפלאה

ראשון בהנדסת תעשייה וניהול ממכללת שנקר ותואר שני במינהל מערכות בריאות מאוניברסיטת בן גוריון. כשמאחוריה כמעט 20 שנות ניסיון בכללית ובשניידר, וכמי ש"צמחה מלמטה" בארגון וכיהנה במגוון תפקידים במערכת, תמי נכנסת באופן טבעי לתפקיד הבכיר וכולנו מאחלים לה הצלחה רבה.

האיזוטופים ומהלך רכישתה של מצלמה גרעינית חדשה; פתיחת מרכזי שניידר בקהילה, בחולון ובקרוב באשדוד; שיפור תשתיות הבינוי והריהוט במרפאות החוץ; הכנסת מערכת ה"קמיליון" - התיק הרפואי הממוחשב למרפאות החוץ בבית החולים;

הקמת חדר צנתורים נוסף לטובת פיתוח תחום הרדיולוגיה הפולשנית; שיפוץ חדרי האשפוז במחלקות והובלה של הרחבת היחידה לרפואת דחופה. לנעליו של איתן נכנסת בימים אלו תמי בן רון, שבתפקידה האחרון כיהנה כסגנית המנהל האדמיניסטרטיבי וכמנהלת המערך האמבולטורי במרכז שניידר. תמי, נשואה ואם לשלושה, היא בעלת תואר

ארבע שנים וחצי לאחר שנכנס לתפקידו כמנהל האדמיניסטרטיבי של מרכז שניידר, ואחרי שהוביל בהצלחה פרויקטים תפעוליים רבים והוציא לפועל את האסטרטגיה של בית החולים בברכתו ובהנהגתו של פרופ' מימוני, פרש איתן שליפר מהתפקיד לטובת אתגר חדש: ניהול אגף הרכש, הציוד והמכשור רפואי בהנהלה הראשית של הכללית. כמנהל האדמיניסטרטיבי במרכז שניידר, שליפר יזם והוביל פרויקטים מרכזיים כמו הקמת חדר ניתוח שיש, אמבולטורי וייחודי במערך חדרי הניתוח; שיפוץ ובינוי היחידה לטיפול נמרץ לב; הרחבת מכון

קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים

← ← ← הם יודעים למה!

מפצחי שניידר התברגו לצמרת זוכי תחרות ה"למהטמון". נעמי דובקין, מזכירת המחלקה האונקולוגית, זכתה בתחרות "למה אישית" ואף הנהיגה את קבוצתה

לזכייה בתחרות הקבוצתית יחד עם עמוס דובקין, שרה חצק, שגית טורקניץ וד"ר יצחק יניב.

← ← ← ד"ר שליט וד"ר מרכוס

זכו להוקרה על הצטיינות בהוראה: ד"ר איתמר שליט נבחר למורה מצטיין וד"ר נופר מרכוס זכתה בתואר טיטור מצטיין בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב.

← ← ← **הוקרה לעובדי המינהל** תזמורת דרום אמריקאית קצבית, ארוחת צהרים ושישי לכל עובד פינקו את צוות מרכז שניידר במהלך יום המינהל 2007. בהמשך היום צוינו לשבח המזכירות הרפואיות המצטיינות של בית החולים: סופי אורגד ממכון גסטרו ותזונה, רוני גורביץ' מהיחידה לניהול סיכונים וסוניה שריקי ממרפאת אורתופדיה.

← ← ← ד"ר אלחנן נחום

מהיחידה לטיפול נמרץ מונה ליוזר האיגוד הישראלי לטיפול נמרץ ילדים, לאחר שנבחר ברוב קולות בבחירות הארציות של האיגוד. בתפקידו מייצג ד"ר נחום את קידום הטיפול במקצוע רגיש זה ובתחום אחריותו מצוי הצד המקצועי כמו גם הצד הארגוני, תוך שיתוף פעולה עם הגורמים הממסדיים השונים.

← ← ← על ניהול ואנושיות

קורס הניהול "מנהלים עמיתים" ייצג את שניידר כבנס משאבי אנוש 2007 של הכללית. הקורס, שהתקיים בשנה האחרונה בבית החולים בהשתתפות רופאים, מנהלי מחלקות ומנהלי יחידות, הוצג על ידי מחלקת משאבי אנוש במסגרת יריד ידע חוצה-ארגון שפתח את הכנס והציג פרויקטים של מחלקות דומות מרחבי הכללית.

← ← ← פרידה באווירה דרוזית

הפרידה מנעמי קדמי אשר פרשה לגימלאות עם מסע מרתק בעקבות התרבות הדרוזית. עו"ס פידא פארס באדר ובני משפחתה אירחו את הצוות בביתם לחוויה תרבותית וקולינארית בלתי נשכחת, שהותירה את כולם נרגשים.

היריון מעבר לדלפק

דוכן של מרכז שניידר, ששולב בכנס לנשים בהיריון של ביה"ח בילינסון, הציג בפני הקהל הרחב חומר מגוון על בית החולים ופעילותו. בין השאר הוצגו סדנאות קל על המשקל, המרפאה למניעת הרטבה, חוג קראטה טיפולי והמרפאה הייחודית להשבת סמכות הורית. בעקבות הניסיון המוצלח ייערכו בעתיד כנסים משותפים נוספים.

יום שכולו גנטיקה התנהגותית

פרופ' רוברט שפרינצן מאוניברסיטת סירקיוז בארה"ב, מייסד הארגון העולמי לתסמונת חיך-לב-פנים (שאף קרויה על שמו), היה אורח מרכזי ביום משפחות למטופלי המרכז לגנטיקה התנהגותית, שהתקיים לאחרונה במרכז שניידר. המפגש נערך ביוזמת ד"ר דורון גוטהלף, מנהל המרכז לגנטיקה התנהגותית והמרפאות במחלקה לרפואה פסיכולוגית בשניידר, במטרה להפגיש את משפחות המטופלים עם הצוות הרב-מקצועי, המטפל בילדים בעלי תסמונת ויליאמס ותסמונת חל"פ (תסמונת שפרינצן). בעוד שההורים האזינו להרצאות, נהנו הילדים מפעילויות איכותיות כמו סדנת אפיייה עם גיל חובב, שעת סיפור עם שירה גפן ואתגר קרת, הצגת תיאטרון ומפגש עם הזמרת נינט טייב. "אני מוצא חשיבות רבה במפגש בין פרופ' שפרינצן, אשר גילה והגדיר את תסמונת חל"פ, לבין המשפחות המטופלות בארץ", סיכם ד"ר גוטהלף, "פרופ' שפרינצן וצוותו פועלים יחד עימנו בשיתוף פעולה קליני ומדעי, במטרה לקדם את הידע והטיפול בתסמונת חל"פ".

ד"ר מאשה מוכמל - גם בגימלאות, תמיד במוקוסי!

ד"ר מאשה מוכמל אינה רק ראומטולוגית ילדים מובילה, הנמנית על מייסדי תחום זה בישראל, אלא גם צלמת מוכשרת. אחרי פעילות עניפה במקצועה, ושנות עבודה ארוכות במרכז שניידר, ד"ר מוכמל פרשה לגימלאות ויכולה להקדיש עתה זמן רב יותר לאהבתה השנייה: צילום. תערוכת הצילומים המרשימה, שבמסגרתה הציגה ד"ר מוכמל את המיטב מעבודותיה, גילתה שוב שלרפואה שניהלה במשך שנים את היחידה לראומטולוגיה פדיאטרית יש עין מצוינת לא רק לאבחון, אלא גם לבחירת קומפוזיציות מרהיבות.

גולני שלי... ליד המיטה שלי

מירוץ גולני הגיע לשניידר: חיילי גולני ביקרו ילדים מאושפזים במסגרת מירוץ גולני ה-24 והנעימו את זמנם של הילדים בשיתוף עמותת "ילדים שלנו". החיילים חולקו לצוותים שהתפזרו במחלקות השונות, חילקו לילדים ממתקים ומתנות ושימחו מאוד גם את ההורים. **עוד על פעילות "ילדים שלנו": בעמ' 21**

שגרירים של תקווה

שגריר מצרים בישראל, מוחמד עיסאם איברהים, ביקר במרכז שניידר בלוויית מנהל בית החולים, פרופ' מימוני, והתרגש לפגוש בילדים מאושפזים דוברי ערבית. השגריר התרשם מהטיפול המסור והביע את התרשמותו ממרכז שניידר - "אחד הטובים בעולם", כדבריו. התפעלות מרמתו הרפואית של בית החולים הביע גם שגריר אנגולה בישראל, ג'וסה ג'ואה מנואל, שהגיע לביקור במרכז שניידר במסגרת העמקת הקשרים בין המדינות. "הלואי שגם באנגולה ילדים יזכו לקבל טיפול כזה", אמר.

לטשטש את עקבות החרדה והכאב

פיזית ונפשית, קשה לטפל בילד מבוהל וסובל. סדציה הכרתית בילדים מונעת מהילד טראומה וחוסכת לצוות ולהורים את ההכרח להפעיל כוח פיזי. "הטשטוש מונע סבל מכולם", אומרת רכזת הסדציה רנית גירסי

פתיחת אבצס, ניקוז פלאורלי ועוד. את רנית הנתונים הללו לא מפתיעים. "קח למשל ילדה בת ארבע, שצריך להכניס לה קטטר - פעולה שמוגדרת כ'לא נעימה', אבל היא מפחדת, מתנגדת וצורחת. אם נעשה לה את הפרוצדורה בכוח - נפשיט, נפשק רגליים, נחדיר את הקטטר - זו חוויה שדומה לאונס. לעומת זאת, כשהיא רגועה, קצת מטושטשת, החוויה עוברת אחרת לגמרי, בלי משקעים וחרדות. גם ההורים סובלים פחות, והצוות יכול לעבוד בשקט".

מהי רמת המודעות של ילד המצוי בסדציה הכרתית?

"לעומת סדציה עמוקה, שבה הילד ישן לגמרי ואינו מודע כלל למתרחש, בסדציה הכרתית הוא ער אך מטושטש. גם במקרה של הכנסת אינפוזיה ולקייחת דם אנו עושים סדציה אם יש חשש שהפעולה תלווה במועקה ובנזק נפשי".

האם אחות יכולה תמיד לבצע סדציה ללא נוכחות רופא?

"כשמדובר בילד בריא או עם מחלה נשלטת וללא קונטרה-אינדיקציות ספציפיות - אני מורשית לתת לו סדציה בעצמי, ללא נוכחות רופא מרדים. נוכחות מרדים נדרשת בפגים, בתינוקות מתחת לגיל שלושה חודשים, בילדים עם מומי לב או עם בעיות נשימה. יש נהלים ברורים של שניידר ושל משרד הבריאות, ואנו עובדים לפיהם".

באילו יחידות בבית החולים עושים שימוש בשירות הזה?

"זה תלוי מאוד בגישה של הנהלת היחידה. יש מחלקות שמשמשות הרבה מאוד בשירות. באורולוגיה, למשל, כל קטטר שנכנס זה יחד איתי. בשנה וחצי עשינו כאן למעלה מ-1,000 סדציות וכ-50% מהן היו באורולוגיה".

ומדוע בעצם לא בכל היחידות בשניידר?

"ביצוע סדציה דורש היערכות מוקדמת בגלל הצורך בצום. אולם, אם בכל מחלקה ייערכו לכך, יגלו שהפעולה לא מאריכה בהרבה את הטיפול ולעיתים מקצרת אותו בהיותה חוסכת אנרגיות רבות של מאבק עם הילד. לדעתי, יש גם מקרים שיכולים לחכות: למשל, מניפולציה בגבס או תפירת חתך במימון יכולות לחכות גם שלוש שעות עד שניתן יהיה לתת סדציה בטוחה, ובלבד שהילד לא יסבול".

מהו החומר ההנפוץ ביותר לביצוע סדציה?

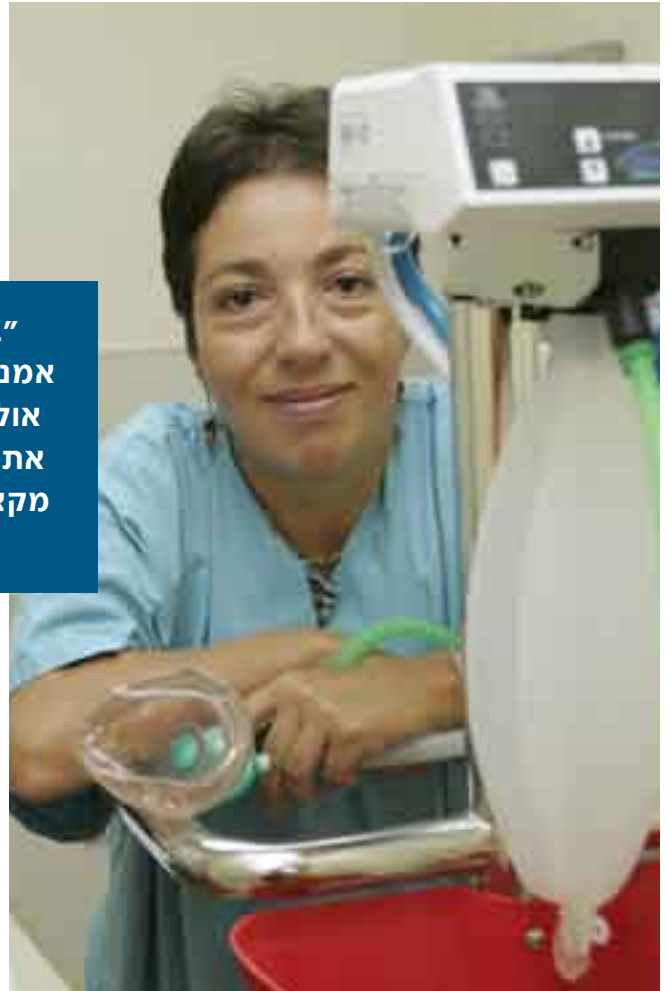
"גז צחוק כמובן, שניתן לילדים מעל גיל חמש. הילדים מאוד אוהבים אותו. יש לנו ילד שמגיע אחת לחודש מרמת הגולן רק בגללו, כדי לעבור טיפול שהיה יכול לקבל קרוב לבית".

יש סכנת התמכרות לחומר?

"לא, אבל כמו כל חומר המשפיע על מצב ההכרה, צריך לשלוט באופן מלא על המינון, זמן הניתנה, סטורציה. כל ילד יכול להגיב אחרת. אסור להוריד עין מהמוניטור".

אישית, איך זה להיות אחות סדציה יחידה?

"יש כיום תהליך של הכשרת אחיות ממחלקות האשפוז על מנת שיוכלו לתת סדציה באופן עצמאי, מה שיאפשר לבצע את הפעולה גם בלילה, מעבר לשעות העבודה שלי. בינתיים העומס עלי אמנם גדול, אבל התוצאה מספקת מאוד. בכל פעם שילד לא סובל, זהו הישג".

ילדים רבים במרכז שניידר נאלצים לעבור התערבות פולשנית או בדיקות לא נעימות כחלק מהתהליך האבחוני והטיפול. למרות שמדובר לרוב בפרוצדורות שכיחות, שמבוגרים עוברים ללא בעיה מיוחדת, הרי שבקרב ילדים עלולה הפעולה להיות מלווה באי-נוחות ובחרדה, המתבטאים באי-שקט ובחוסר שיתוף פעולה. לעיתים נאלץ הצוות להפעיל כוח פיזי כדי לרסן את הילד, דבר המעצים את תחושת חוסר האונים והטראומה הנפשית ואינו תואם את חזון בית החולים. כל זה ניתן למניעה באמצעות ביצוע סדציה הכרתית - שינוי תרופתי במצב הכרה ומה שמוכר פשוט כ"טשטוש". רנית גירסי, רכזת הסדציה של בית החולים, מעניקה מזה כשנה וחצי שירותי סדציה חוצי-שניידר. עם ותק של 14 שנה בשניידר כאחות אשפוז יום כירורגי, רנית קיבלה את המינוי לאחר שעברה קורס סדציה וצברה ניסיון מעשי רב בעבודה עם ד"ר רחל אפרת, מנהלת היחידה לטיפול בכאב. מחקר שערכו השתיים גילה, כי 95% מהילדים וההורים סבורים שהסדציה הפחיתה את מידת הכאב והחרדה שחשו ו-92% מהם יבקשו שוב סדציה אם יאלצו לעבור את התהליך שנית. המדגם כלל 85 ילדים שעברו פרוצדורות של הכנסת קטטר, מיפויים שונים, LP (ניקור מותני), החלפת חבישה בכוויות,

מטפלים במטפלים

שיתוף פעולה בין צוותי הסיעוד והעו"סיות הוליד מספר מיזמים לשיפור יכולת ההתמודדות של הצוות במצבים קשים - כאלו שצוות שניידר פוגש כדבר שבשיגרה

בשורה קשה במצבי אובדן: סדנה לפיתוח כישורי התמודדות למתן בשורות קשות, בהשתתפות 15 אחיות ממחלקות ויחידות בית החולים. הנחו את הסדנה האחיות אילנה בוכול ורחל ברגרין והעובדות הסוציאליות ענת קליין ואפרת הראל. בתום הסדנה ציינו המשתתפות עד כמה ענו המפגשים על חסר משמעותי בנושא.

סדנת "עמל רגשי": להתמודדות עם תחושת התנגדות ל"מטופלים קשים". הסדנה הונחתה על ידי האחיות ליאורה עקירב וד"ר עפרה ארן, מנהלת השירות הסוציאלי, והשתתפו בה 15 אחיות. מדובר בתחושות קשות, לעיתים נסתרות, שלא נעים להודות בהן אך יש והן עולות על פני השטח בצורה של עימות עם המשפחות.

מפגש "מלב אל לב": נערך במחלקת אשפוז א' בהנחיית האחיות האחראית יעל אייזנקוט ועפרה ארן מהשירות הסוציאלי. הסדנה מסייעת לצוותים להתמודד עם התחושות הקשות של פטירת ילדים במחלקה - תחושות שאנשי הצוות 'לוקחים הביתה', בעוד שלא תמיד בן הזוג מבין את הקושי ומסוגל להקשיב ולהשתתף.

התמודדות עם מצבי איום: סדנה לאחיות אחראיות משמרת בנושא תקשורת במצבי טראומה ואיום על החיים. נועדה לחלוק את הקושי העולה בהתמודדות הצוות במצבים אלו, לעבד את הרגשות המתעוררים ולשפר את דרכי התקשורת עם המשפחות והחולים. הסדנה הונחתה על ידי האחיות אילנה בוכול ורחל ברגרין ועל ידי העו"סיות ענת קליין ואפרת הראל.

בסדנה לאחיות אשפוז ג'

משלחת שניידר מציגה: השיבה מהודו

קורסי PALS להדרכת החיאה, שפותחו בשניידר, הועברו לצוותים רפואיים בהודו על ידי משלחת מביה"ח

אחרי 16 שעות רצופות באוויר ובדרכים הגיעה משלחת קטנה, עיפיה ורעבה של מומחי החיאה משניידר אל "כפר" בן מיליון תושבים ליד העיר ואלור שבהודו. את פניהם של ד"ר חזי ויסמן, ד"ר אלחנן נחום והאחיות ציפי שוואלב וליילך מרקוביץ' קיבל במילות הערכה ובקידות תודה צוות מקומי ובראשו התורמת לין שניידר, שהפרייקט נערך בחסותה. כבר למחרת היום התייצבו חברי המשלחת בבית החולים הקהילתי בכדי להעביר לרופאים ולאחיות המקומיים, וכן לרופאי ילדים מבתי חולים בסביבה, שני קורסי PALS וקורס מדריכי PALS למצטיינים. מספרת לילך מרקוביץ': "כל קורס החיאה נמשך יומיים. חלק מהרופאים והאחיות גילו רמת ידע טובה מאוד וחלקם פחות. כל בוגרי הקורס, כולל אלו שנכשלו, חזרו והדגישו עד כמה תרם הקורס לביטחונם האישי ולעבודה היום-יומית. לטענתם, הם רכשו בזכותנו הרבה ידע תיאורטי ומיומנות מעשית בהתמודדות עם מצבי חירום שונים בילדים". בתום ימים של הדרכות אינטנסיביות, שבמהלכם הספיקו חברי המשלחת להכיר על קצה המזלג את סביבת הכפר וסגנון החיים המקומי, הם שבו ארצה בתחושה שייצגו היטב את מרכז שניידר ואת ישראל.

מיישרים את הילד

ביחידה לאורתופדיה מטפל מדי שנה צוות קטן ומיומן בכ-5,000 ילדים, הסובלים ממגוון פגיעות במערכת השלד והשרירים: מתיקון מומים ויישור עיוותים ועד למקרי טראומה קשים. לא לוותר, עבור הצוות, זהו עצם העניין

מול כל מחלקות בית החולים: מטפלים בבעיות משניות בילדים אונקולוגיים, מספקים ייעוץ אורתופדי שוטף למחלקות הילדים ועובדים באופן הדוק עם המערך הניירולוגי, הפיזיותרפיה, מחלקת הרדמה וטיפול נמרץ. במקביל אנו מקיימים שיתוף פעולה עם ביה"ח בילינסון בנושאים כמו ניתוחי עמוד שדרה, ומיעצים לקהילה במסגרת מרפאות הכללית ומרפאת שניידר בקהילה".

מתקנים מומים מולדים בהצלחה

גם אם המילה אורתופדיה מתייחסת במקורה לילדים, הרי שאורתופדיית ילדים היא תת-מקצוע הדורש ידע והתמחות ספציפיים, ובעיקר - מבט לעתיד. "מכיוון שאנו עוסקים בשלד צומח, ההתייחסות שלנו אינה ספציפית לבעיה אלא נגזרת מראייה כוללת - מה תהיה ההתפתחות העתידית של אותו עיוות בעוד עשר או עשרים שנה. יש כמובן בעיות ייחודיות לילדים, שאינן קיימות כלל אצל מבוגרים - למשל, פגיעה בסחוס הצמיחה - אבל ההבדל המהותי הוא המחויבות לראות קדימה, לא רק במכניקה של השלד אלא גם בבילוגיה. זהו השוני המרכזי מאורתופדיית מבוגרים".

**"אורתו"
בלטינית זה ישר.
"פדי" פירושו
ילד. "אצלנו,
המקצוע נאמן
לחלוטין לייעודו
המקורי - ליישר
את הילד", אומר
ד"ר בר און**

חלק נכבד מעבודת היחידה הוא תיקון עיוותים - חלקם מולדים וחלקם נרכשים. יש עיוותים המזוהים כבר בזמן היריון, למשל קלאב-פוט (רגל סוסנית - מום נפוץ בכפות רגליים של תינוקות). "אנו מאתרים את המום

בשיתוף עם יחידת אולטרסאונד גינקולוגי בבילינסון, מנסים לזהות את טיבו המדויק ומסבירים להורים מה צפוי בעתיד. במקרים שבהם מתגלים מומים קשים נוספים, נשקלת הפסקת היריון, ובמקרים קלים אנו עוזרים להפחית חרדות ולהתאים ציפיות. לא פעם, די בסדרת גבסים מתקנים ולא נדרשת כל התערבות ניתוחית. יש כמובן גם מומים קשים, אולם בשנים האחרונות חלה התקדמות ענק ביכולת שלנו לתקן עיוותים ומומים מולדים".

שיתוף פעולה הדוק עם מערך השיקום

אחד האתגרים המורכבים בתחום המומים שייך לפגיעות ניורומוסקולריות בילדים - שיתוק מוחין וספינה ביפידה (שדרה שסועה). כאן עובד הצוות בשיתוף פעולה הדוק עם מערך הפיזיותרפיה והשיקום. ד"ר דני וייגל, מנהל אשפוז יום שיקומי בשניידר, הוא שותף בכיר בצוות האורתופדיה. "חלק לא קטן מהחולים באשפוז יום שיקומי הם אורתופדיים. לדוגמה, ממש בימים אלו אנו מטפלים בילד עם מקרה קשה ביותר של ספינה ביפידה, שלפי כל הספרים לא היה אמור ללכת בכלל, אבל הולך בדרך פלא. הילד פיתח עיוות קשה מאוד בעמוד השדרה והקטנת בית החזה. הסכנה לפגיעה ניירולוגית בניתוח גבוהה מאוד, ולפיכך טיפולו בו בטכנולוגיה חדישה של תיקון העיוות על ידי הרחבת בית החזה והצלעות ללא מגע ישיר עם עמוד השדרה עצמו. הילד עבר ניתוח ראשון בהצלחה וללא כל בעיה ניירולוגית, עם שיפור משמעותי בנפח בית החזה, וימשיך לעבור הרחבות פעמיים בשנה בעתיד".

"אורתו" בלטינית זה "ישר". "פדי" פירושו "ילד". "במקצוע שלנו, הכול החל מהילדים", מחייך ד"ר אלחנן בר און, מנהל היחידה לאורתופדיית ילדים במרכז שניידר. מסתבר, שבתחילת דרכה טיפלה האורתופדיה בילדים רבים שסבלו מעיוותים בעצמות. "היעד היה ליישר את העצם, ומכאן מקור השם. גם אצלנו, חלק לא מבוטל מהעבודה הוא תיקון עיוותים: כאשר ילד שובר יד, העצם מתעוותת וצריך ליישרה. באותה מידה, ילד שלקה בזיהום בעצם בינקות יגיע אלינו לתיקון רגל קצרה או מעוותת, ונערה צעירה הסובלת מסקוליוזיס תגיע לניתוח בעמוד השדרה. אצלנו, המקצוע נאמן לחלוטין לייעודו המקורי: ליישר את הילד".

ביחידה לאורתופדיית ילדים מטפל הצוות של ד"ר בר און בכל הבעיות במערכת השלד והשרירים, רובן קשות ומורכבות. הפעילות נחלקת בין טיפול אלקטיבי לבין מקרים דחופים הזקוקים לניתוחים אורתופדיים. מקרי הטראומה מגיעים מהמיון, ניתוחים אלקטיביים בהפניה מהקהילה, וילדים מורכבים רבים עם בעיות אורתופדיות משניות מגיעים ליחידה מתוך מחלקות בית החולים (ראו מסגרת). כ-5,000 ילדים בשנה עוברים ביחידה ובמרפאות החוץ שלה וכ-10 אחוזים מהם מנותחים.

"כמעט בכל נפגעי הטראומה יש היבט אורתופדי", אומר ד"ר בר און, "החל מטראומה קטנה של יד שנשברה בשל נפילה מנדנדה, ועד לטראומות גדולות כמו תאונות דרכים, נפילות מגובה ופיגועים. מבחינת ממשקים, אנו עובדים

ניצחון שלא הולך ברגל? דווקא כן

כמו ברוב היחידות בשניידר, גם באורתופדיה יש מקרים שמביאים את הצוות אל קצה גבול היכולת מבחינה כירורגית ושיקומית. אחד מהם הוא סיפורו של נער שנלכד במכונית בוערת והגיע לשניידר לפני כשנתיים עם כוויות נרחבות בפלג גופו התחתון. "בעבודה מדהימה, צוות טיפול נמרץ הצליח להשאירו בחיים", משחזר ד"ר בר און, "לאחר שנאלצנו לכרות את רגלו האחת בשל זיהום ביצענו פעולות כירורגיות חריגות כדי לנסות להציל את הרגל השנייה. יחד עם הפלסטיקאים, ותוך שימוש בשיטות מאוד מתקדמות, הצלחנו לשמר את הרגל. זו אמנם רגל פגועה, אבל הילד, שגילה יכולת שיקומית מדהימה, הולך עליה - ועבורנו זהו ניצחון".

צוות האורתופדיה (חלקי). מימין: סוניה שריקי, אהרון סבג, ד"ר אלחנן בר און, חנה סמולקוב, פרופ' קלמן כץ, ד"ר טלי בקר, רותי מזרחי

ד"ר בר און, "עם זאת, במידת האפשר תמיד נעדיף קודם כל חלופה שאינה כירורגית, אם זה קיבוע שברים בגבס או טיפול בעקמת על ידי מחור". תיקוני עיוותים בגפיים והארכות גפיים מבוצעים ביחידה תוך שימוש במקבעים פנימיים או חיצוניים, על בסיס מערכת ממוחשבת. הצוות מכניס לאתר אינטרנט מיוחד את כל נתוני הילד, והמערכת מספקת תוכנית מפורטת לגבי קצב התיקון ומועדי סיבוב המכשיר - "הוראות הפעלה" להורים בבית. "אורתופדיית הילדים מתקדמת למעשה בשני כיוונים, שהם דבר והיפוכו", מסביר ד"ר בר און, "מצד אחד התקדמות ענק בתחומים כמו הארכת גפיים וניתוחי עמוד שדרה, ומצד שני - פחות ניתוחים מבעבר, אם עקב גילוי מוקדם ומניעה, ואם עקב הבנה יותר טובה של הפתולוגיה והימנעות מהצורך בניתוח. לדוגמה, כניסת האולטרסאונד תרמה לגילוי מוקדם של בעיות מפרק הירך בתינוקות, מה שמאפשר טיפול פשוט יחסית לחלק מהילדים שבעבר נזקקו לניתוח. מצד שני יש עלייה יחסית במספר הילדים המטופלים אצלנו עקב שיתוק מוחין, וזאת לאור העלייה בשנים האחרונות בשרידות הפגים, שחלקם נותרים עם פגיעות מוחיות משמעותיות".

החלום המקצועי של ד"ר בר און הוא להמשיך ולשדרג במרכז שניידר את האורתופדיה בכלל ואת הטראומה האורתופדית בפרט. "כל מה שאנו מבקשים הוא שנוכל להוציא מכאן כמה שיותר ילדים על הרגליים", הוא מסכם, "זהו הרי הסיפוק האמיתי של כלנו".

צוות היחידה פעיל מאוד בניתוחי עמוד שדרה, תיקון עקמת ומפרקי ירכיים, כולל ניתוחים מורכבים במערכת ניווט מתוחכמת

"צוות מעולה שכולו שותף להישגים"

צוות היחידה פעיל מאוד בניתוחי עמוד שדרה ותיקון עקמת, ובתיקון בעיות רבות במפרקי ירכיים, כולל ניתוחים מורכבים המבוצעים על ידי מערכת ניווט מתוחכמת (נביגייטור). תחום חשוב נוסף הוא זיהומים במערכת השלד. נושא אחר המתפתח ביחידה הוא טיפול בפגיעות ספורט, תחום שבו מתמחה ד"ר טלי בקר. ד"ר ויגל, המתמחה בבעיות נירומוסקולריות, מפתח את הטיפול בגפה העליונה בילדים עם שיתוק מוחין - נושא שזכה לאחרונה לכנס מקצועי שנערך בשניידר בהשתתפות מומחית עולמית לניתוחי ירכיים בחולים ספסטיים, ד"ר קרולין לקרק מפאריס. ותיק הרופאים ביחידה הוא פרופ' קלמן כץ, שעבד עוד במסגרת

המחלקה בבילינסון לפני הקמת מרכז שניידר. ד"ר בר און הגיע ב-1996 מהדסה ירושלים כדי לנהל את היחידה. "יש לנו צוות מעולה, הפעיל מאוד במחקרים קליניים, בפרסומים בכתבי עת מובילים ובשיתופי פעולה עם בתי חולים בעולם, בין השאר בסין ובהודו", הוא אומר, "שותפים מלאים להישגים הם אחות המרפאה רותי מזרחי, אחות המחלקה חנה סמולקוב, האח אילן לוי - אחראי אורתופדיה בחדר ניתוח, הגבסן אהרון סבג והמזכירה סוניה שריקי, שבלעדיה באמת כלום לא היה זז".

"הוראות הפעלה" לתיקון עיוותים"

ואם אנו מדברים על דברים שצריכים לזוז, בואו נחזור לעצם העניין: ליישר את הילד. "אנו מבצעים כאן את כל הניתוחים האורתופדיים הקיימים", אומר

גינקולוגיה בכפפות של משי

כפי שילד אינו מבוגר קטן, כך ילדה אינה אישה קטנה - אומר ד"ר אריה ישעיה, המנהל במרכז שניידר מרפאה ייחודית לגינקולוגיה של ילדות ומתבגרות. כדאי להקשיב לו

ד"ר ישעיה

כאחראי שירות גינקולוגיה לילדות ומתבגרות, אני מתפעל שתי מרפאות: לילדות עד גיל קבלת הווסת, ולמתבגרות עד גיל 20 לערך. זהו מקצוע מאוד ספציפי, רב-מקצועי ורב-תחומי: החל מבעיות שכיחות כמו הפרשות וזיהומים, ועד לתיקון מומים וביצוע ניתוחים מורכבים. אלינו מתנקזות הבעיות הקשות, ועדיין, לרוב הטיפול הוא הורמונלי או ייעוצי.

במרפאת המתבגרות אנו מטפלים בהתבגרות מינית מוקדמת ומאוחרת, בהפרעות בצורת קבלת מחזור, ובמחלות כמו אנדומטריוזיס (יציאה של רירית הרחם). אנו עדים לבעיות אנדוקריניות משיקות, כמו תסמונת השחלות הפוליציסטיות היכולה להופיע בצורת אקנה, שיעור ידיים, השמנה ועוד.

גופים זרים בנרתיק היא דוגמה לבעיה גינקולוגית ייחודית לילדות: מנייר טואלט, דרך צבע פנדה ועד לסוללה שנחלה בפנים. אנו מאתרים ושולפים בוואגינוסקופיה, בעזרת סיב אופטי. לרוב זו תוצאה של משחק, אך לפעמים נדלקות אצלנו נורות אדומות. כך עלינו על בייביסיטר שהחדירה הפצים לנרתיק של ילדה קטנה. גם זיהום ואגינלי יכול לנבוע ממחלות מין, ואם עולה חשד לתקיפה מינית מובן שאנו מערבים מייד עובדת סוציאלית.

כשנערה מבקשת להסתיר

מההורים הפלה, אני חייב לשמור דיסקרטיות לפי החוק, שמחריג מקרים כאלו ומתייחס בהם לקטינה כאל בגירה. ועדיין, מתפקידי לנסות לשכנע אותה לשתף את ההורים, אלא אם כן מדובר במגזרים שבהם אי אפשר לספר. כשאין חשש לעבירה, אני מקשיב לילדה, ואם היא בריאה נפשית ועומדת על דעתה חובתי לכבד זאת.

מומים רפואיים ותדמיתיים

כמו שפתיים "דבוקות" או א-סימטריות, ניתנים לתיקון כירורגי-פלסטי. מומים מולדים כמו חוסר בנרתיק או ברחם מתגלים לפעמים רק בגיל הווסת. זו עלולה להיות פגיעה קשה בתדמית העצמית ובמצב הנפשי. בעידן של תרומות ביצית ורחם פונדקאי, ניתן לרכך את המכה ואנו בהחלט נעזרים בכך במחלקה לרפואה פסיכולוגית.

מקרה נדיר היה

כשהסרנו מרחם של בת 13 מיומה שגודלה פי שניים מהרחם עצמו. הצלחנו לשמר את הרחם והיא תוכל להרות. במקרים של סרטן בשחלות, טיפול כימוטרפי משיג אחוז גבוה של הצלחה. אנו משמרים פריון לטווח ארוך על ידי שמירה של רקמת שחלה ומשתילים אותה לאחריו, כדי שהנערה תוכל להרות בבגרותה.

הופעת ציסטות בשחלות

נדירה בילדות, ומשמעה סיכוי גבוה יותר למאירות. לעיתים זה מצביע על התבגרות מינית מוקדמת, ואז אנו עובדים עם המכון לאנדוקרינולוגיה. מתן גלולות מונע ציסטות ויכול להוריד ציסטה שגדלה ולחסוך ניתוח. על מתן רציף של גלולות אנו ממליצים כטיפול הורמונלי שמסדיר בעיות כמו כאבי מחזור קשים. זהו טיפול יעיל ולא מזיק, וחבל שהורים רבים חרדים ממנו ללא סיבה ספציפית.

חלק מהפרעות המחזור

קשורות להפרעות

אכילה. לצערי, חלק מעמיתיי בקהילה נותנים לנערות טיפול בגלולות להסדרת המחזור מבלי לאבחן שהן בעצם אנורקסיות. גינקולוג צריך להיות מאוד ער לאנורקסיה. יש לנו בשניידר מרפאה מיוחדת לאנורקסיות שמאבדת מחזור, ובה אני עובד יחד עם ד"ר ירדנה דנציגר.

טראומה באברי המין

היא דבר שאנו מטפלים בו בשיגרה. מהמיון מגיעים אלינו מקרים של פציעות בנרתיק, בעיקר במגרשי משחקים, פציעות אופניים או מטיפוס על גדרות. לפעמים צריך רק לתפור ולפעמים לעקוב אחר החבלות לאורך זמן, כולל ביצוע פלסטיקה ואגינלית.

צריך לחסן נערות

נגד HPV, חד-משמעית. את התוצאות של סרטן צוואר הרחם אני רואה בגיל המבוגר. זהו חיסון מהפכני, ראשון בעולם לסרטן - וצריך לזכור שסרטן צוואר הרחם הוא תמיד בגלל וירוס. גם אם לא יתפתח סרטן, החיסון מונע הופעת יבלות.

אין מיטה גינקולוגית

במרפאה שלי אלא מיטת בדיקה רגילה, כדי שלא להרתיע נערות צעירות. במפגש ראשון עם הילדה אני משתדל רק לדבר, לבנות אמון ולהסביר על בריאות מינית מבלי לבצע בדיקה גינקולוגית. חשוב לספק כתובת לעתיד, לתת אמצעי מניעה כשצריך ולזהות אם יש בעיה כלשהי.

בארץ התחום

הזה אינו מפותח דיו. אפשר לספור על כף יד אחת את הרופאים המתמחים בגינקולוגיה של ילדות ומתבגרות. שניידר הוא אכסניה מושלמת בשל המעטפת שכוללת כירורגיית ילדים, אורולוגיית ילדים, הפרעות אכילה, מומחים למחלות זיהומיות ועוד. בנוסף אנו נהנים מגיבוי מקצועי של מחלקת נשים בבילינסון בראשות פרופ' גלזרמן.

כ-20 אלף הפלות

נעשות בארץ מדי שנה, כ-1,000 מהן בקטינות. עד לשבוע השביעי אפשר להפסיק היריון בטיפול תרופתי, וזו הדרך המועדפת עלינו. הייעוד הוא להסביר, להטמיע ידע, לחנך. להגיע ל-0 הפלות בנערות, ובדרך גם למנוע הידבקות במחלות מין - זהו החזון שלי.

חיסון ראשון מסוגו נגד זיהומי מעיים

מחקר שרוכז על ידי פרופ' שי אשכנזי משניידר מצא, כי נגיף הרטה גורם מדי שנה ל-4,000 אשפוזים לפחות ולכ-15,000 ימי אשפוז. הבשורה הטובה: עכשיו יש חיסון, שכבר אושר בארץ

פרופ' אשכנזי

שהתקיים בשישה בתי חולים בישראל, ורוכז על ידי פרופ' שי אשכנזי, מנהל מחלקת ילדים א' במרכז שניידר ומומחה למחלות זיהומיות, נמצא כי נגיף הרטה גורם מדי שנה ל-4,000 אשפוזים לפחות ולכ-15,000 ימי אשפוז. חלק מהילדים אף פיתחו סיבוכים כגון התכווצויות זיהום הדם, שהביאו לאשפוז בטיפול נמרץ - וחולה אחד נפטר. פרופ' אשכנזי מזכיר כי לאחרונה אושר בארץ חיסון נגד נגיף הרטה, המהווה חיסון ראשון מסוגו נגד זיהומי מעיים. "החיסון ניתן דרך הפה בשלוש מנות, לתינוקות מגיל 6 שבועות ועד לגיל 32 שבועות. למרות שהחיסון כבר ניתן בלמעלה מ-50 מדינות בעולם, בישראל הוא עדיין לא ניתן כשיגרה אולם ניתן לרכישה בהנחה משמעותית באמצעות הביטוחים המשלימים, ובהחלט מומלץ לעשותו".

תקופת הקיץ מאופיינת בעלייה עונתית בתחלואה עקב זיהומים של דרכי העיכול, ובפרט אלה הנגרמים על ידי חיידקים, כגון שיגלה (חיידק הדיזנטריה) וסלמונלה (גורם חשוב ל"הרעלות מזון"). החום ותנאי האקלים בקיץ מאפשרים ביתר קלות הן את התרבות החיידקים במזון ובמים והן את ההדבקה מאדם לאדם. הזיהומים מתבטאים בשלשול חוזר, המכיל לעתים דם או ריר, בהקאות ובחום. הסיבה העיקרית לאשפוזים היא אובדן נוזלים ומלחים עקב השלשול והקושי לשתות בעת הזיהום. מתן מוקדם ותכוף של תמיסות המכילות סוכר ומלחים בריכוזים מדודים, כגון הידרן או אלקטרורייס, יכול למנוע את הצחיחות ואת הצורך באשפוז. עונת הקיץ מהווה אמנם כר נוח להתפתחות של זיהומי מעיים, אולם הנגיף השכיח ביותר, הגורם לשלשולים זיהומיים בילדים, תופס תאוצה דווקא בעונת החורף. זהו נגיף הרטה, הנפוץ במשך השנה כולה אולם מעלה את רף התחלואה בעיקר בחודשים הקרים. במחקר

כי משניידר תצא תורה

מחקרים חדשים במרכז שניידר

חימצא שמעלה לחץ דם

לחץ דם גבוה אינו רק בעיה של מבוגרים: בבדיקת ערכי לחץ דם של 6,282 נערות ונערים בריאים בגילאי 13 עד 17 נמצא, כי 0.8 אחוז סובלים מלחץ דם הגבוה לגילם. יתר לחץ דם סיסטולי היה גבוה משמעותית בבנים מאשר בבנות בגיל 15 עד 17. יתר לחץ דם דיאסטולי היה גבוה בבנים בלבד. לבנים עם BMI (הערכת עודף משקל) של 17 ויותר, נמצאו ערכי לחץ דם גבוהים משמעותית מאשר בבנות. אומר פרופ' נוסינוביץ', שהמחקר נעשה על ידי צוות בראשותו: "בני נוער סובלים מערכי לחץ דם גבוהים בעיקר בשל השמנה, מצבי לחץ, תזונה עתירת מלח, חוסר פעילות גופנית, סיבות גנטיות ומחלות כליה. אנו ממליצים להקפיד על מדידות שגרתיות של לחצי דם במתבגרים בכדי להקטין את היקף התחלואה במבוגרים, ולהקפיד על תזונה נכונה, מיעוט מלח ופעילות גופנית".

לא למקלות ניקוי אוזניים

ילדים רבים מופנים מדי שנה לבית החולים בשל דלקת אוזן חיצונית (Otitis Externa). מחקר שנערך בראשות פרופ' משה נוסינוביץ', רופא בכיר במחלקת ילדים ג', חושף כי הגורם העיקרי לדלקות אלה הוא שימוש בצימרונים (מקלונים לניקוי אוזניים). המחקר בדק במשך 16 חודשים 87 ילדים בני 3.5 עד 12, שאובחנו כסובלים מדלקת אוזן חיצונית. נמצא כי ביותר מ-70% מהם, נוקו האוזניים בצמרונים במשך כעשרה ימים לפני הופעת הדלקת. בקבוצת ביקורת של 90 ילדים ללא דלקת אוזניים, נמצא כי רק 34% השתמשו במנקי אוזניים כעשרה ימים קודם לכן. "אין צורך בניקוי אוזניים עם צימרונים", מסכם פרופ' נוסינוביץ', "במקרים נדירים, הוצאת שעווה תתבצע על ידי רופא אף אוזן גרון". תוצאות המחקר שנעשה בשניידר פורסמו בעיתון הרפואי International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology.

פרופ' נוסינוביץ'

ד"ר שליטין

גורמי סיכון עם משקל

ילדים שמנים נמצאים בסיכון גבוה לחלות במחלות לב וכלי דם - כך עולה ממחקר שנערך בראשות פרופ' משה פיליפ, מנהל המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת, וסגניתו ד"ר שלומית שליטין. בבדיקת 262 תיקים של בני 5 עד 18 וחצי, המוגדרים כשמנים, נמצאו החוקרים ערכי לחץ דם גבוהים בכמחצית מהילדים. כשליש מהילדים סבלו מרמות שומנים גבוהות בדם, וחלקם סבלו מכבד שומני ומעמידות לאינסולין - כולם גורמי סיכון המשפיעים על הסיכוי לפתח מחלות לב וכלי דם. אצל שליש מהנבדקים נמצא שני גורמי סיכון לפיתוח מחלות אלו ובקרב כ-14% נמצאו שלושה גורמי סיכון. "ככל שהילדים השמנים סובלים זמן ממושך יותר מגורמי הסיכון, כך גוברת הסכנה שילקו באירוע לב בגיל צעיר יותר", אומרת ד"ר שליטין, "מומלץ לערוך לילדים שמנים בדיקות לגילוי מוקדם של גורמי הסיכון, ובמקרה הצורך לבצע התערבות להפחתה במשקל".

פרופ' פיליפ

אבעבועות.

לא תמיד זה חולף עם הרוח

שני פעוסות אושפזו לאחרונה במרכז שניידר עם סיבוכי אבעבועות רוח קשים, כאשר חידק הסטרפטוקוקוס שתקף אותם היה עלול לגרום למותם. ד"ר אורלי מגד מהיחידה למחלות זיהומיות בשניידר, מזכירה שיש פתרון פשוט: חיסון

כאשר הורים מדברים ביניהם על אבעבועות רוח, הם חוששים בעיקר מצלקות שיוותרו לאורך שנים ומועסקים בשאלה "איך למנוע מהילד לגרד". אבעבועות רוח נחשבת אמנם למחלת ילדים שכיחה ולרוב קלה, אולם יש לדעת כי בחלק קטן מהמקרים מתפתחים בעקבותיה סיבוכים, המצריכים אשפוז ויכולים אף להיות מסכני חיים. דוגמה לכך הם שני ילדים צעירים, שאושפזו לאחרונה במרכז שניידר עם סיבוכי אבעבועות רוח קשים, כאשר החידק שתקף אותם היה עלול לגרום למוות.

ילד בן שנתיים וחצי, שנדבק מאחותו באבעבועות רוח, אושפז ביחידה לטיפול נמרץ ביום השישי למחלתו בשל הופעה מחודשת של חום והופעת אודם ניכר

ורגישות (צלוליטיס) בדופן בית החזה. בשעות הראשונות לאשפוז, תחת טיפול אנטיביוטי, חלה החמרה מהירה בבצקת בדופן בית החזה ובמצבו הכללי, והילד נלקח בדחיפות לחדר ניתוח. בתרבויות שנלקחו בניתוח צמח חידק הסטרפטוקוקוס (*Streptococcus pyogenes*) המוכר לנו כגורם לדלקת שקדים, ואשר במקרים מסוימים עלול לגרום למחלה מסכנת חיים ועל כן נקרא לעיתים "החידק הטורף". הילד טופל ביחידה לטיפול נמרץ ולאחר ניתוח וטיפול אנטיביוטי לווריד במשך שבועיים, החלים ושוחרר לביתו. ילד אחר בן ארבע שנים אושפז במחלקת הילדים בשל דלקת ריאות קשה עם נזול בקרום הריאה בזמן אבעבועות רוח. הילד הועבר ליחידה לטיפול נמרץ לצורך הכנסת נקז לקרום הריאה, ומהנזול שנוקז צמח גם כן חידק הסטרפטוקוקוס. הילד טופל באנטיביוטיקה תוך-ורידית ושוחרר לביתו כעבור כשבועיים במצב טוב.

היתרון של החיסון: מניעת סיבוכים

ילדים אלו ניצלו הודות לטיפול המהיר והמקצועי שקיבלו במרכז שניידר, אבל לא תמיד לסיפור שכזה יש הפי-אנד. בשנים האחרונות היו בארץ שני מקרי תמותה המיוחסים לסיבוכי המחלה. מדי שנה נאבקים הרופאים במחלקות הילדים וביחידות לטיפול נמרץ, בשניידר וביתר בתי החולים, כדי להציל את חייהם של עשרות ילדים המתאשפזים עם סיבוכים של אבעבועות רוח. על רקע מקרים אלה חשוב לדעת, שקיים כיום אמצעי יעיל ביותר למניעה של סיבוכי המחלה. זהו החיסון כנגד אבעבועות רוח, הניתן בגיל הילדות ומפחית את הסיבוכים השונים בצורה משמעותית ביותר. ואכן, הקטנת סיבוכי

לאחרונה המליצו החוג למחלות זיהומיות בילדים ואיגוד רופאי הילדים על מתן החיסון לאבעבועות רוח בגיל שנה, ועל מתן מנה נוספת בגיל שש-שבע שנים

ילד בן ארבע עם אבעבועות רוח אושפז בשל דלקת ריאות קשה. מהנזול שנוקז מריאתו צמח חידק הסטרפטוקוקוס, ובשמו העממי "החידק הטורף"

המחלה היא העילה העיקרית למתן חיסון חשוב זה. בארה"ב ובמדינות נוספות בעולם ניתן החיסון לאבעבועות רוח כחלק משגרת החיסונים מזה מספר שנים, דבר שהביא לירידה בולטת במספר מקרי אבעבועות רוח, באשפוזים ובתמותה בשל המחלה. בארץ החיסון עדיין אינו חלק משגרת החיסונים, אך ניתן לרכישה במחיר נמוך. לאחרונה המליצו החוג למחלות זיהומיות

בילדים ואיגוד רופאי הילדים על מתן החיסון בגיל שנה, ועל מתן מנה נוספת בגיל שש-שבע שנים. לאור המקרים שהוצגו לעיל, הממחישים את הסכנה האמיתית הטמונה בסיבוכי האבעבועות, אנו ממליצים לכל ההורים לחסן את ילדיהם באמצעות קופות החולים - בתקווה שבקרוב יוכנס חיסון זה כחיסון שגרה לכל ילדי ישראל.

קרן אור מקרן מקפת

לפעמים, קרן פנסיה יכולה להיות קרן אור גם לילדים: קרן מקפת החדשה בהנהלת רונן טוב, איש עמותת נאמני שניידר, הוציאה כ-15 מילדי מרכז שניידר ליום כיף בירושלים, ששיאו היה צפייה משותפת במשחק כדורסל של קבוצת הפועל מגדל ירושלים. הילדים פונקו במתנות ושניים מהם אף עלו בהפסקת המחצית לפרקט וקיבלו כדורסל חתום על ידי כל השחקנים.

משטרה, קהילה וחוויה בשניידר

את פעילותם ההתנדבותית למען הקהילה, בחרו חניכי קורס קציני חקירות ומודיעין מתקדם של המשטרה להקדיש למען ילדי מרכז שניידר. השוטרים הצליחו - ובגדול - להסיט את דעת הילדים מהמציאות הלא נעימה, וזאת תוך שימוש באלמנטים המייחדים את הפעילות המשטרתית כמו זיהוי פלילי, טביעות אצבעות, מזודת סמים, ואף ביום של פריצה לרכב ומעצר של "חשודים", שעה שהילדים המאושפזים צפו בהתרחשות במשקפות משטרתיות מבעד לחלונות בית החולים. הייתה זו הזדמנות פז לחשוף את הילדים ומשפחותיהם לעבודתה הקשה והמרתקת של המשטרה, ובה בעת להעניק להם שעה של הנאה צרופה.

כי מצפון תיפתח הטובה

משפחת רוטנברג מדנמרק, הממנת פרויקט של חברת קומפדיה למען ילדים המאושפזים תקופות ארוכות, הגיעה לטקס מרגש שנערך בשניידר. הפרויקט מתבצע זה מספר שנים בכמה מחלקות, ומסייע לילדים השוהים זמן רב בבית החולים להתקדם ולפתח מיומנויות למידה באמצעות סל התוכנות של קומפדיה. משכית שוחט, מנהלת המרכז החינוכי, שיבחה בטקס את היחס החם והמקצועי של אנשי קומפדיה ואת הבנתם העמוקה לצורכי ההעשרה של הילדים המאושפזים.

עשו חיל

לרגל יום חיל האוויר החליטה גם השנה יחידת שט"ל, המלווה את המרכז החינוכי מזה מספר שנים, לתרום את יום זה כפעילות למען ילדי שניידר. החיילים עזרו ונתנו יד למעבר המחלקה האונקולוגית למרכז דוידוף והמשיכו להאיר את "המנהרה" בצוירים מרהיבים וצבעוניים. תודה!

המוזיאון מגיע עד למיטה

מופע הגלריה "מכחול, אמן ואיש סקרן" של מוזיאון תל אביב לאמנות הוצג בהתנדבות במחלקה ההמטו-אונקולוגית ובפני ילדים המאושפזים במחלקות השונות, ויצר "מיני מוזיאון" שאיפשר לילדים המרותקים למיטות ליהנות מחווית המוזיאון וממפגש עם יצירות האמנות. הפעילות נערכה ביוזמת פרופ' מרדכי עומר, מנכ"ל מוזיאון תל אביב, יעל בורוביץ, מנהלת ואוצרת מחלקת החינוך של המוזיאון, ומירה כספי, אוצרת להדרכה. המופע הוצג בשניידר זו השנה השנייה ברציפות וגרם להתרגשות רבה בקרב הילדים, המשפחות והצוות החינוכי.

"ילדים שלנו": הלב והנשמה של מרכז שניידר

בעמותת "ילדים שלנו" לא שוקטים לרגע על השמרים. כל רגע, כל שקל וכל מחשבה מוקדשים לשיפור רווחתם של המאושפזים במרכז בשניידר. הכול למען חיוך של ילד

עודד הביא חיוכים

נל חוגגת בשניידר

שבועות עם מיכל

המצווה של בת המצווה

בת המצווה נל שהרבי הגיעה ממיאמי הרחוקה להגשים חלום - לחגוג את שמחתה בסימן נתנה לילדי שניידר. בני משפחתה וחבריה לספסל הלימודים בבית הספר "הלל" במיאמי נרתמו למטרה בהתלהבות. כאשר נל ומשפחתה הגיעו לחגוג בארץ הם ביקרו בשניידר ותרמו שני מחשבים ניידים למרכז הסטארלייט ו-14 נגיני mp4 לילדים המאושפזים במחלקה האונקולוגית. בנוסף, תרם ב"ס "הלל" חמישה מכשירי די.וי.די ניידים למרכז הסטארלייט.

סו-ג'וק בסטארלייט

סו-ג'וק היא שיטת טיפול יעילה ועוצמתית דרך כפות הידיים, הרגליים והאוזניים, ויתרונה הגדול הוא היכולת לבצע בה טיפול עצמי. לרגל שנת העשור למרכז הסטארלייט, יזמה עמותת "ילדים שלנו" את ביקורו של פרופ' פארק ג'אי וו, מפתח שיטת הסו-ג'וק, שנאות לתרום סדנה מרתקת לטובת בית החולים. בין יידי ומתנדבי העמותה נכחו בסדנה גם נשות שגרירי סלובניה, ניגריה וקוריאה.

אור הכוכבים

דנה דברין ועודד מנשה באו שוב לבקר את ילדי שניידר, חילקו חתימות והעלו חיוכים רבים. בחג השבועות האחרון הייתה זו מיכל ינאי, עוד מתנדבת ותיקה ויקרה, שבאה לחגוג עם הילדים וליצור עימם במסגרת הפנינג חג, שנערך בסיוע חברת תנובה ותורמים נוספים.

יובל המבולבל במרחק נגיעה

גם השנה, אירחה עמותת "ילדים שלנו" את הביקור המסורתי של חברי קהילת יוצאי אירן, שהזמינו את יובל המבולבל למרכז הסטארלייט כדי לשמח ולבדר את הילדים המאושפזים. הילדים המאושפזים התקשו להאמין שיוכל המבולבל עומד מולם במרחק נגיעה.

קרן "ילדים שלנו" - "י.ש." (ע"ר) היא גוף התנדבותי, הפועלת לשיפור רווחתם של הילדים המטופלים במרכז שניידר. למידע נוסף ניתן לפנות למשרדי העמותה, קומה 2, בטל' 3802

← ← ← **תרומה מרגשת ממנהטן** המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת במרכז שניידר, בניהול פרופ' פיליפ, נקרא מעתה על שם בני הזוג שפר ממנהטן, שבסוף חייהם בחרו לתרום את כספם לטובת ילדים ומדע. אחייניתם, גיין לייבביץ', הגיעה עם משפחתה לטקס המרגש והודיעה על תרומה של 2 מיליון דולר לטובת המכון.

← ← ← **מוסיקה טובה נגד חרדה** על כוחה המרפא של המוסיקה כבר נערכו לא מעט מחקרים. ערב מוסיקלי אינטימי, שנערך למען מרפאת החרדה בשיתוף עמותת נאמני שניידר, הראה כי למוסיקה כוח נוסף: הזמרת שלומית אהרון ונגניה העלו במרכז שניידר מופע מרגש שכל הכנסותיו קודש לטיפול בילדים הסובלים מהפרעות חרדה קשות, ובכללם ילדי קווי העימות בצפון ובמערב הנגב.

← ← ← ערב התרמה למען המיין

הקרנת בכורה של הסרט הישראלי "הסודות" עמדה במוקד ערב התרמה שנערך במתחם הסינמה סיטי, וכל הכנסותיו הוקדשו לשיפור איכות הטיפול ורווחת הילדים והמשפחות המבקרים ביחידה לרפואה דחופה. הערב המוצלח, בהשתתפות למעלה מ-700 איש, אורגן על ידי עמותת עירי"ד - עמותת יידי רפואה דחופה.

קצוצים קצוצים קצוצים

יצירה על כנפי המילים

פרויקט היצירה השנתי נטל את ילדי שניידר למסע מופלא וקסום בהשראת "הקוסם מארץ עוץ", "עליסה בארץ הפלאות" וקלאסיקות נוספות, והוכיח שוב כי אין גבול לדמיון וליצירתיות

"זה קול הסיפור" - זהו הנושא שנבחר על ידי צוות המרכז החינוכי לפרויקט השנתי של עבודות ילדי שניידר. מיטב עבודות הילדים, שנעשו בהשראת יצירות ספרותיות, יוצגו החל ב-7.10.07 בלובי מרכז שניידר. הפרויקט נטל את הילדים למסע מופלא וקסום, כאשר דמויות מ"הקוסם מארץ עוץ", "עליסה בארץ הפלאות" וקלאסיקות נוספות היוו השראה ליצירות יפהפיות מעשה ידיהם. "תוך התוודעות להתמודדויות ולסגנונות שונים ביצירות הספרותיות והזדהות עם דמויות שונות, העצימו הילדים את כוחות הנפש שלהם להתמודד עם עולמם החדש", אומרת משכית שוחט, מנהלת המרכז החינוכי. התערוכה תתקיים בחסות בנק דיסקונט ובעזרתן של ידיות מרכז שניידר.

